

Nr 2

Memorial med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksgäldskontoret, jämlikt § 51 av det för nämnda verk gällande reglementet, till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1960 års riksdag avgavs, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 13 januari 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Schmidt, Nils Theodor Larsson, Ståhle, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson och Palm; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Ronneby, Sköldin, Boija, Persson i Appuna, fru Renström-Ingenäs, Carlsson i Tibro, Börjesson i Glömminge och Nordgren.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt § 51 av det för verket gällande reglementet avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1960 års riksdag avgavs.

I början av december 1960 utkom *riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1959/60*, innehållande text- och tabellmaterial till belysande av riksgäldskontorets verksamhet jämte vissa uppgifter även för tiden efter budgetårets utgång. Beträffande nämnda period torde fullmäktige få hänvisa till årsboken; i det följande lämnas sålunda allenast en kompletterande översikt över *riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1960*.

Statsverkets utgiftsoverskott för driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten uppgick under andra halvåret 1960 till 1 437 mkr. För täckande härav överlämnade riksgäldskontoret 1 445 mkr i kassaförstärkningar till statskontoret. Riksgäldskontorets nettoutgifter för kapitalbudgeten utgjorde 662 mkr och för rörliga krediter 12 mkr. Det totala statliga utgiftsoverskottet under andra halvåret 1960 uppgick till 2 102 mkr.

Dessa utgifter finansierades helt genom upplåning. Statsskulden steg under halvåret med 2 110 mkr till 22 770 mkr den 31 december 1960.

Under andra halvåret 1960 emitterade riksgäldskontoret en ny typ av sparobligationer, Spar 60, med en löptid av 7 1/2 år och förräntade efter en under löptiden stigande räntefot, motsvarande en genomsnittlig årlig förräntning av 5,55 %. Sammanlagt tecknades 147 mkr, varav 63 mkr inflöt till riksgäldskontoret före utgången av december 1960. Under halvåret inflöt slutlikvid med 64 mkr på det i juni 1960 emitterade korta 5 1/4 % lånet och i november 1960 inlöstes 1957 års 4 7/8 % lån av 20/11 med 118 mkr. Dessa lånetransaktioner gav till resultat en nettoupplåning av 9 mkr. Upplåningen i övrigt skedde huvudsakligen dels mot skattkamarväxlar, som ökade med 1 487 mkr, och dels genom dagslån hos postgirokontoret med 475 mkr och hos affärsbankerna med 146 mkr.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1960 framgår av det såsom bilaga 1 till denna berättelse fogade sammandraget av balansräkningen, utvisande de förändringar av riksgäldskontorets tillgångar och skulder, som ägt rum under andra halvåret 1960. I bilaga 2 lämnas en sammanställning av statens lånebehov och detta lånebehovs täckning under kalenderåren 1953—1960 med beloppen fördelade på halvår.

I det följande redogöres närmare för rörelsen under andra halvåret 1960.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under tiden 1 juli—31 december 1960

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under andra halvåret 1960 (netto i mkr) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker, varjämte för jämförelse intagits siffror för andra halvåret 1959.

	1/7—31/12 1960		1/7—31/12 1959	
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Kassaförstärkning åt statskontoret.....	1 445	—	1 850	—
Kapitalbudgeten	662	—	823	—
Rörliga krediter	12	—	—	70
Övriga konton.....	—	9	—	2
	2 119	9	2 673	72
Upplåning.....	—	2 110	—	2 599
Kassaförändring	—	—	—	2
Summa	2 119	2 119	2 673	2 673

Kassaförstärkning åt statskontoret

Riksgäldskontorets fordran hos statskontoret för lämnad kassaförstärkning utgjorde den 30 juni 1960 2 215 mkr. Den 31 december 1960 hade statskontorets ifrågavarande skuld till riksgäldskontoret ökat med 1 445 mkr och utgjorde sålunda 3 660 mkr, vilket innebär en minskning under år 1960 med 555 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster å investeringsbemyndigandena för de olika kapitalfonderna under andra halvåret 1960 fördelar sig på följande sätt:

Nettoutgifter:	Mkr
Televerkets fond	14
Statens järnvägars fond	1
Statens vattenfallsverks fond.....	120
Luftfartsfonden	14
Statens allmänna fastighetsfond	12
Försvarets fonder	4
Statens utlåningsfonder	345
Fonden för låneunderstöd	40
Fonden för statens aktier	160
Fonden för förslag till statsverket	4
Övriga	0
	<u>714</u>
Nettoinkomster:	
Fonden för kreditgivning till utlandet.....	51
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.....	1
	<u>1</u>
Netto	662

I nettoutgifterna till statens utlåningsfonder och fonden för låneunderstöd å tillsammans 385 mkr (345 + 40) ingår 350 mkr nyinvesteringar i lånefonden för bostadsbyggande och 45 mkr räntefria lån till bostadsbyggande. Det under fonden för statens aktier redovisade beloppet utgöres av inlösen av aktier i LKAB. Under fonden för kreditgivning redovisas bl. a. förtidsåterbetalning från Sovjetunionen med 37 mkr, förfallande först i december 1961.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran för utbetalningar till vissa myndigheter å för dem jämlikt riksdagens beslut i riksgäldskontoret öppnade rörliga krediter, som den 30 juni 1960 utgjorde 629,18 mkr, ökades under andra halvåret 1960 med 12,22 mkr till 641,40 på sätt framgår av följande sammanställning.

Myndighet	Med- given högsta kredit mkr	Räntefot fr. o. m. ^{15/1} 1960 %	Ute- stående belopp den ^{30/6} 1960 mkr	^{1/7—31/12} 1960 Utbe- talda belopp mkr	Återbe- talda belopp mkr	Ute- stående belopp den ^{31/12} 1960 mkr
Telestyrelsen	55,0	5 ^{1/2}	—	—	—	—
Järnvägsstyrelsen	150,0	,	—	—	—	—
Vattenfallsstyrelsen	100,0	,	85,00	30,00	25,00	90,00
Domänstyrelsen	80,0	,	29,00	8,00	37,00	—
Luftfartsstyrelsen	3,0	,	—	—	—	—
Statens reproduktionsanstalt	0,7	,	0,18	0,40	0,18	0,40
Försvarets fabriksstyrelse ..	15,0	,	—	—	—	—
Marinverkstäderna	13,0	,	—	—	—	—
Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap	¹ 740,0	,	500,00	—	—	500,00
AB Svenska tobaksmonopolet	10,0	,	—	—	—	—
AB Vin- och spritcentralen	10,0	,	—	—	—	—
Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening	190,0	6 ^{1/4}	15,00	36,00	—	51,00
Norrbottns järnverk AB ..	75,0	,	—	—	—	—
Kungl. Maj:t	² 5,0	—	—	—	—	—
Summa	1 446,7		629,18	74,40	62,18	641,40

¹ Kungl. Maj:t har medgivit, att den av riksdagen beviljade rörliga krediten må disponeras intill 500 mkr.

² För oförutsedda kapitalmedelutgifter av katastrofnatur (prop. nr 308/46).

Riksgäldskontorets upplåning under andra halvåret 1960

Av efterföljande sammanställning framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning under andra halvåret 1960.

	30/6 1960 Mkr	31/12 1960 Mkr	Förändring Mkr
Räntelöpande obligationslån	13 116	13 062	— 54
Premieobligationslån	2 103	2 103	—
Statsskuldförbindelser	1 157	1 177	+ 20
Sparobligationer (äldre emissioner).....	11	9	— 2
Sparobligationer av år 1960 (Spar 60).....	—	63	+ 63
Marshall-lånet	89	87	— 2
Av staten övertagna lån	18	16	— 2
Prisutjämningsavgifter vid export av träva- ror m. m.	320	318	— 2

	30/6 1960 Mkr	31/12 1960 Mkr	Förändring Mkr
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	817	1 273	+ 456
Kortfristig affärsbankskredit	—	146	+ 146
Skattkamarväxlar	3 029	4 516	+ 1 487
Summa	20 660	22 770	+ 2 110
Därav:			
Fonderad statsskuld	15 648	15 703	+ 55
Tillfällig statsskuld	5 012	7 067	+ 2 055

De viktigaste förändringarna i statsskulden under andra halvåret 1960 framgår av följande redogörelser.

Räntelöpande obligationslån

	Kronor
Statens skuld för räntelöpande obligationslån uppgick den 30 juni 1960 till.....	13 115 748 770
Under andra halvåret <i>ökades</i> denna skuld genom emission av följande obligationslån	
1960 års 5 1/2 % lån av 12/4	318 900
1960 års 5 1/4 % lån av 27/6 (se årsboken 1959/60)	63 980 000
	+ 64 298 900
Å andra sidan <i>minskades</i> skulden genom inlösen av 1957 års 4 7/8 % lån (20/11 1960)	— 117 702 000
Skulden utgjorde den 31 december 1960	13 062 345 670

1960 års 5 1/2 % statslån av den 12/4

En redogörelse för detta lån, som emitterades i mars 1960, har lämnats i årsboken för budgetåret 1959/60 (s. 17). Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 1 073,8 mkr. För att utjämna lånebeloppet till totalt 1 074 000 000 kr försålades i november 1960 ytterligare 227 000 kr, till en kurs av 99,9 %.

Den influtna lånevalutan redovisas sålunda:

Nominellt belopp kr	Provision kr	Influtet belopp kr	Kurs %	Effektiv räntefot %
1 074 000 000	1 486 050	1 072 513 950	99 862	5,514

Statsskuldförbindelser

En den 31 december 1960 till betalning förfallande 3,1 % deposition från postgirokontoret på 20 mkr utbyttes å förfallodagen mot en statsskuldförbindelse på samma belopp, förfallande till betalning den 31 augusti 1971 och löpande med 5,5 % ränta.

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser uppgick den 31/12 1960 till 1 176,6 mkr.

Sparobligationer av år 1960 (Spar 60)

I mars 1960 tillsatte finansministern i samråd med fullmäktige i riksgäldskontoret en arbetsgrupp — den s. k. obligationskommittén — med representanter för finansdepartementet, riksgäldskontoret, riksbanken, kreditinstituten, näringslivet och arbetsmarknaden med syfte att biträda med råd om lämpliga åtgärder för att stimulera en stigande andel av sparandet att söka placering i långfristiga obligationer och att överhuvud medverka till att öka intresset för långfristigt sparande.

En början att söka utvidga försäljningen av obligationer till enskilda personer gjordes genom att vid emissionen av 1960 års 5 1/2 % obligationslån av den 12/4 (se årsboken 1959/60 s. 17) förutom de vanliga obligationsvalörerna å 10 000, 5 000 och 1 000 kr även utbjuda en obligationsvalör å 500 kr, vilken dessutom kunde köpas på avbetalning med likvid under högst fem månader. Lånet stöddes även genom en större propaganda än som vanligen förekommer beträffande statsräntelån.

I syfte att stimulera och popularisera obligationssparandet och härigenom absorbera en del av det köpkraftstillskott, som under hösten 1960 skulle tillföras allmänheten främst genom utbetalning av pensionsavlösningsmedel i enlighet med de under året förda tjänstepensionsförhandlingarna och genom statsverkets återbetalning av överskjutande preliminär skatt för år 1959, beslöt fullmäktige den 18 augusti 1960 på rekommendation av obligationskommittén att emittera en ny form av sparobligationer speciellt avpassade för den bredare allmänheten.

Det nya sparobligationslånet — benämnt Spar 60 — emitterades genom teckning under tiden 31 oktober—15 december 1960. Obligationerna, som är daterade den 1 december 1960, förfaller den 1 juni 1968 (7 1/2 år) och inlöses då med ett belopp motsvarande 150 % av inköpspriset, vilket innebär en genomsnittlig årlig förräntning av 5,55 %. Obligationerna, som är utställda och registrerade på viss man, är ouppsägbara från riksgäldskontorets sida men kan enligt ägarens val inlösas när som helst före förfallotiden till det nominella värdet med tillägg av upplupen ränta enligt nedan närmare specificerade grunder.

Räntan, som utbetalas i samband med kapitalet, utgår under de två första åren av lånets löptid efter en räntefot av 4 3/4 %, under tredje året efter 5 %, under fjärde året efter 5 1/4 % och under den återstående löptiden (3 1/2 år) efter en räntefot av 5 1/2 %. Den upplupna räntan lägges månadsvis till kapitalet och kapitaliseras varje år (ränta på ränta). Vid inlösen på förfalldagen den 1 juni 1968 tillkommer en bonus på 3,7 %. Vid inlösen före december 1961 utbetalas ej någon ränta. Den genomsnittliga förräntningen utgör efter jämnt

1 år.....	4,75 %
2 »	4,76 %
3 »	4,84 %
4 »	4,95 %
5 »	5,05 %
6 »	5,13 %
7 »	5,18 %

Vid inlösen på förfallodagen efter 7 1/2 år blir, såsom nämnts, förräntningen 5,55 %.

Sparobligationerna, som är utställda i valörer på 100, 500, 1 000 och 5 000 kr., fick köpas endast av fysiska personer och innehavet är maximerat till 25 000 kr per person. Obligationerna får ej överlåtas, pantsättas eller belånas. Äganderätten kan dock — utan hinder av maximibestämmelsen — övergå på annan genom arv, bodelning, testamente eller exekutivt förvärv.

Sparobligation, som utfärdats för omyndig, kan avgiftsfritt inskrivas i statsskuld-boken.

Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas senast den 31 december 1960. Förskottsränta utgick med 50 öre för varje obligationsbelopp av 100 kr., som inbetalades under tiden 31 oktober—12 november 1960 och med 25 öre för varje obligationsbelopp av 100 kr., som inbetalades under tiden 13—19 november 1960. Vid inbetalning under tiden 20—30 november 1960 utgick ej förskottsränta.

I enlighet med en av höstriksdagen 1960 (skr. nr 375) antagen förordning skall ränta på sparobligationerna, ändå att obligationerna icke inlösts under beskattningsåret, i självdeklaration upptagas såsom inkomst med belopp, varmed obligationernas inlösningsvärde ökat för den skattskyldige under beskattningsåret.

Försäljningen av sparobligationer ägde rum förutom i riksgäldskontoret hos riksbanken, postanstalter, affärsbanker, sparbanker, jordbrukskassor och kooperativa affärer. Försäljningsprovision till de medverkande bankerna m. fl. utgick med 0,2 % av beloppet för försålda och likviderade sparobligationer (inköpspris) jämte 1:50 kr. för varje utfärdad sparobligation. Vid förtidsinlösen utgår provision med 1 kr. för varje sparobligation och vid inlösen från och med förfallodagen den 1 juni 1968 med 25 öre för varje sparobligation.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 147,6 mkr, fördelat på de olika teckningsställena på följande sätt:

	Antal tecknare st.	Mkr
Riksgäldskontoret	542	1,6
Riksbanken	459	1,3
Postbanken	14 751	30,9
Affärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank AB och Jordbrukets Bank)	16 359	47,8
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	20 657	62,3
Jordbrukskassor och Jordbrukets Bank	975	2,6
Kooperativa förbundet	199	1,1
Totalt	53 942	147,6

Tecknade belopp samt antalet tecknare i förhållande till teckningsbeloppets storlek fördelar sig på följande sätt.

Teckningsbelopp		Antal teck- nare st.	Tecknat be- lopp kr.
	100 kronor	5 086	510 000
200 t. o. m.	500 »	11 107	4 666 700
600 »	1 000 »	12 891	12 981 400
1 100 »	5 000 »	18 603	57 763 100
	över 5 000 »	6 255	71 695 900
Totalt		53 942	147 617 100

Medelbeloppet per teckning utgör 2 737 kr.

Låneemissionen stöddes av omfattande propaganda, bl. a. genom en annonskampanj i tidningspressen, genom affischering och genom spridandet av en broschyr, som på ett lättfattligt sätt presenterade lånet och informerade om lånevillkoren.

Emissionskostnaderna uppgick till ca 800 000 kr, varav reklamkostnaderna utgjorde ca 750 000 kr och kostnaderna för tryckning av obligationer och teckningsanmälningar ca 50 000 kr. Av reklamkostnaderna hänförde sig ca 600 000 kr till annonsering.

Under december 1960 inflöt till riksgäldskontoret likvid för tecknade sparobligationer med 63 086 500 kr, utgörande till största delen redovisning av under november 1960 likviderade obligationer. Återstoden av det försålda beloppet skall av försäljningsställena inbetalas till riksgäldskontoret under januari 1961.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr
Den del av statsskulden, som redovisas under ovanstående lånegrupp, utgjorde den 30 juni 1960	817,4
Under andra halvåret 1960 ökades denna skuld genom följande inlåning:	
Statens pensionsanstalt (netto)	0,1
Exportkreditfonden	0,6
Postgirokontoret, dagslån (netto)	<u>475,0</u>
	+ 475,7
Å andra sidan minskades skulden genom inlösen av följande lån:	
Postgirokontoret, deposition per 31/12 1960	20,0
Norrländska skogsfonden	<u>0,4</u>
	- 20,4
Skulden utgjorde den 31 december 1960.....	<u>1 272,8</u>

Ränta å postgirokontorets dagslån utgick efter en räntefot av lägst 4 % och högst 6 %.

Kortfristig affärsbankskredit (dagslån)

Riksgäldskontorets dagslån hos affärsbanker under andra halvåret 1960 framgår av följande sammanställning.

Månad 1960	Räntefot %	Upptagna lån mkr	Återbetalda lån mkr	Utestående lån vid slutet av månaden mkr
Juli	4,0—5,5	1 324	1 324	—
Augusti.....	6,0	85	76	9
September	4,5—6,0	1 119	1 123	5
Oktober	5,0—6,0	1 068	953	120
November	3,5—6,0	2 381	2 496	5
December.....	5,0—5,75	576	435	146
Summa		6 553	6 407	

Skattkamarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkamarväxlar utgjorde den 30 juni 1960 sammanlagt 3 028,59 mkr och ökade under andra halvåret 1960 med 1 487,07 mkr till 4 515,66 mkr.

Fördelningen av utelöpande växlar per den 30 juni och 31 december 1960 på olika förfallotider ävensom tillämpade diskontosatser framgår av nedan lämnade sammanställning.

Utelöpande skattkamarväxlar den 30 juni 1960			den 31 december 1960		
Förfal- lo- dag	Diskonto %	Mkr	Förfal- lo- dag	Diskonto %	Mkr
1/7 1960.....	4,0	1 925,00	7/1 1961	6,0—5,0	2 425,00
7/7 1960.....	5,0	615,00	18/1 1961	4,75—4,6	6,41
18/7 1960.....	4,1—3,6	86,35	18/3 1961	4,75—4,65	39,85
19/9 1960.....	4,25—4,0	232,30	27/4 1961	4,75—4,5	92,68
18/11 1960.....	4,25	121,00	18/5 1961	4,75	24,62
18/3 1961.....	4,75	12,38	1/7 1961	4,0	1 925,00
27/4 1961.....	4,75	22,88	18/7 1961	5,0	0,05
18/5 1961.....	4,75	13,68	18/11 1961	5,0	2,05
Summa		3 028,59	Summa		4 515,66

Följande sammanställning utvisar skattkamarväxlarörelsen för varje månad under andra halvåret 1960 (i mkr):

Månad	Marknaden		Netto	Riks- ban- ken	Total nettoför- ändring	Utelö- pande belopp	Dära v Riks- banken	Affärs- ban- ker- na	Post- ban- ken	Öv- riga
1960										
Juni 30..	—	—	—	—	—	3 028,59	2 540	329,0	100	59,59
Juli.....	16,80	86,35	- 69,55	+ 10	- 59,55	2 969,04	2 550	258,0	100	61,04
Augusti..	31,52	—	+ 31,52	+ 185	+ 216,52	3 185,56	2 735	258,0	100	92,56
September	26,40	232,30	- 205,90	- 150	- 355,90	2 829,66	2 588	113,3	—	128,36
Oktober..	6,00	—	+ 6,00	+ 820	+ 826,00	3 655,66	3 408	165,3	—	82,36
November	38,88	137,95	- 99,07	- 80	- 179,07	3 476,59	3 325	53,0	—	98,59
December	22,35	8,28	+ 14,07	+ 1 025	+ 1 039,07	4 515,66	4 350	68,0	—	97,66
Summa	141,95	464,88	- 322,93	+ 1 810	+ 1 487,07		+ 1 810	- 261,0	- 100	+ 38,07

¹ Efter vissa transaktioner på marknaden.

På sätt framgår av årsboken för budgetåret 1959/60 (s. 33) utbjöd riksgäldskontoret i mitten av juni 1960 en allmän emission av skattkamarväxlar i avsikt att försöka uppbygga en vidgad och aktiv marknad i sådana statspapper samt att söka indraga den ökade likviditet, särskilt sådan utanför affärsbankerna, som skapats av utflödet av medel från statskassan. Den emission gav till resultat, att växlar för 49 mkr såldes.

Denna allmänna emission av skattkamarväxlar fortsatte under andra halvåret 1960 med successiva emissioner. Växeldiskontot, som för emissionerna under tiden 19 juli—12 november 1960 efter en stigande skala utgjorde lägst 4,55 % och högst 4,75 %, uppjusterades för emissionerna under tiden 14 november—10 december till 4,75 % för samtliga förfallotider (18/1—18/9 1961). För emissionerna under tiden 12 december 1960 till årets slut fastställdes diskontot till 4,5 % för 3—5-månaders växlar och till 5 % för 6—11-månaders växlar.

Resultatet av skattkamarväxelförsäljningen blev för andra halvåret 1960 142 mkr, varav 81 mkr placerades på marknaden utanför bankerna.

Som framgår av ovanstående tablå över skattkamarväxlarörelsen under andra halvåret 1960 minskade affärsbankerna och postbanken sitt innehav av växlar med respektive 261 och 100 mkr. Affärsbankernas växelnehav utgjorde den 31 december 1960 68 mkr mot 512 mkr ett år tidigare. Affärsbankernas möjligheter att placera medel i skattkamarväxlar var under andra halvåret 1960 starkt begränsade till följd av den åtstramning på penningmarknaden som ägt rum under år 1960 huvudsakligen genom emission av 1960 års 5 1/2 % lån av den 12/4 å 1 074 mkr och genom företagets placering av medel å investeringskonto i riksbanken under sommaren och hösten 1960 med ca 770 mkr.

Av tablå framgår vidare att riksbankens skattkamarväxelinnehav under halvåret ökat med 1 810 mkr varav 1 025 mkr under december 1960, vilket bl. a. sammanhänger med julhandelns ökade anspråk på betalningsmedel.

Under andra halvåret 1960 har riksgäldskontoret vid försäljning i marknaden av växlar tillämpat följande diskontosatser:

		1960			
		1/7—18/7	19/7—12/11	14/11—10/12	12/12—31/12
		%	%	%	%
Växlar med löptid av ca 1	månad		3,65	—	—
» » » » » 2	månader		4,05—4,25	4,75	—
» » » » » 3	»		4,35—4,50	4,75	4,50
» » » » » 4	»		4,50—4,55	4,75	4,50
» » » » » 5	»		4,60	4,75	4,50
» » » » » 6	»		4,65—4,75	4,75	5,00
» » » » » 7	»		4,75	4,75	5,00
» » » » » 8	»		4,75	4,75	5,00
» » » » » 9	»		4,75	4,75	5,00
» » » » » 10	»		4,75	4,75	5,00
» » » » » 11	»		—	—	5,00
	Inga diskontosatser fastställda				

Å de till riksbanken under andra halvåret 1960 försålda skattkamarväxlarna har riksgäldskontoret erlagt diskonto efter räntesatser, varierande mellan lägst 4 % och högst 6 %.

Svenska statens ansvarsförbindelser

I stället för en tidigare utfästelse att till Aktiebolaget Industrikredits förfogande ställa svenska statens 4 % obligationer på nominellt 12 000 000 kr har riksgäldskontoret, enligt beslut av 1960 års riksdag (prop. nr 102, rskr.

nr 306), genom en den 13 oktober 1960 utfärdad garantiförbindelse utfäst sig att till *Aktiebolaget Industrikredit* vid anfordran utbetala 12 000 000 kr, dock allenast i den mån vid likvidation av nämnda bolag så finnes erforderligt för att bolaget, sedan dess egna tillgångar blivit använda, skall kunna fullgöra sina förbindelser.

För bestridande av kostnaderna för Sveriges anslutning till *Internationella utvecklingsfonden (IDA)* anvisade 1960 års riksdag (prop. nr 105, rskr. nr 211) å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd till bidrag till Internationella utvecklingsfonden för budgetåret 1960/61 ett investeringsanslag på 12 006 000 kr. På anmodan av riksbanken utfärdade riksgäldskontoret i enlighet med bestämmelserna i avtalet rörande IDA:s stadga till utvecklingsfonden den 7 december 1960 en vid anfordran betalbar, räntefri skuldförbindelse på 9 395 584 kr, vilken överlämnades till riksbanken för deposition för utvecklingsfondens räkning.

I enlighet med 1959 års riksdags beslut i samband med den europeiska betalningsunionens likvidation utfärdades av riksgäldsfullmäktige den 17 december 1959 och överlämnades till riksbanken *svenska statsobligationer på sammanlagt 264 408 050 belgiska francs* (se årsboken 1959/60 s. 35 och 90). Då numera riksbanken fullgjort betalningsskyldigheten för ifrågavarande obligationer har dessa inklusive kuponger återställt till riksgäldskontoret i makulerat skick.

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid:

	31/12 1959		30/6 1960		31/12 1960	
	Mkr	I %	Mkr	I %	Mkr	I %
Lån med en återstående löptid av						
högst 1 år	5 478	25	4 222	20	6 569	29
över 1 men högst 5 år	4 744	22	3 963	19	3 905	17
› 5 › › 10 ›	2 338	11	2 177	11	2 680	12
› 10 › › 20 ›	2 985	14	4 269	21	3 817	17
› 20 år	5 273	24	5 023	24	4 822	21
Amorteringslån	204	1	200	1	196	1
Lån utan bestämd återbetalningstid	750	3	808	4	780	3
Summa	21 772	100	20 660	100	22 770	100

Stockholm den 4 januari 1961.

GÖSTA RENLUND

AXEL STRAND

ERIK HAGBERG

WALD. SVENSSON

ANDERS PETTERSSON BIRGER ANDERSSON TORSTEN FREDRIKSSON

GEORG RINGSTRÖM

Riksgäldsdirektör

/ Torsten Bjerlöw

Sammandrag

av

Riksgäldskontorets balansräkning (i mkr)

	Tillgångar		
	1960 30/6	1960 31/12	Förändr.
Riksgäldsfonden			
Uppköpta obligationer m. m.	2	11	+ 9
Förskott och utlånta medel.....	9	13	+ 4
Rörliga krediter åt vissa myndigheter.....	629	641	+ 12
Vissa garantimedel.....	4	3	— 1
Fordran hos riksgäldskontorets kommissio- närer	14	4	— 10
Lån till vissa företag inom träindustrin.....	5	5	—
Kassaförstärkning åt statskontoret	2 215	3 660	+1 445
Checkräkning hos riksbanken	5	5	—
Postgirokonto nr 1015.....	3	1	— 2
	2 885	4 343	+1 458
Kapitalinvesteringar	20 312	20 974	+ 662
Summa	23 197	25 317	+2 120
Skulder			
Riksgäldsfonden			
Statsskulden			
Fonderad statsskuld	15 648	15 703	+ 55
Tillfällig statsskuld	5 012	7 067	+2 055
	20 660	22 770	+2 110
Förfallna obligationer	5	5	—
Förfallna kuponger m. m.	19	28	+ 9
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekun- därlånefond för rederinäringen	1	1	—
Oreglerade anslagsmedel	2	—	— 2
Skattemedel.....	1	0	— 1
Spar 60-medel.....	—	3	+ 3
	20 687	22 807	+2 120
Tillgångar över skulder ¹			
Statens eget kapital.....	2 510	2 510	—
Summa	23 197	25 317	+2 120

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-
medel.

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1953—1960

A. Det statliga lånebehovet
Kassamässiga belopp, mkr

Kalenderår	Statens utgiftsoverskott (+)					Avsättningar (+)				Låne- behov (= stats- skuld- ökning) (5+9)
	Stats- verket ¹	Riksgäldskontoret			Sum- ma	Folk- pen- sione- rings- fonden ²	Sär- skilda konton i riks- ban- ken ³	Check- räk- ningar ⁴	Sum- ma	
		Kapi- tal- bud- geten	Rör- liga kre- diter	Di- verse						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1:a halvåret 1953..	- 746	+ 458	+ 144	+ 26	- 118	-	-	- 61	- 61	- 179
2:a » ..	+ 800	+ 575	- 21	0	+ 1 354	-	-	- 33	- 33	+ 1 321
År 1953	+ 54	+ 1 033	+ 123	+ 26	+ 1 236	-	-	- 94	- 94	+ 1 142
1:a halvåret 1954..	- 903	+ 452	+ 41	+ 27	- 383	-	-	+ 118	+ 118	- 265
2:a » ..	+ 1 123	+ 594	- 32	- 22	+ 1 663	-	-	- 191	- 191	+ 1 472
År 1954	+ 220	+ 1 046	+ 9	+ 5	+ 1 280	-	-	- 73	- 73	+ 1 207
1:a halvåret 1955..	- 1 097	+ 484	+ 29	+ 25	- 559	-	-	+ 24	+ 24	- 535
2:a » ..	+ 955	+ 528	- 18	- 11	+ 1 454	-	+ 110	- 7	+ 103	+ 1 557
År 1955	- 142	+ 1 012	+ 11	+ 14	+ 895	-	+ 110	+ 17	+ 127	+ 1 022
1:a halvåret 1956..	- 1 332	+ 529	- 31	- 6	- 840	-	+ 246	- 10	+ 236	- 604
2:a » ..	+ 1 106	+ 296	+ 59	+ 9	+ 1 470	-	-	+ 19	+ 19	+ 1 489
År 1956	- 226	+ 825	+ 28	+ 3	+ 630	-	+ 246	+ 9	+ 255	+ 885
1:a halvåret 1957..	- 986	+ 327	+ 123	- 31	- 567	-	+ 459	- 40	+ 419	- 148
2:a » ..	+ 1 550	+ 796	- 169	+ 10	+ 2 187	-	-	+ 90	+ 90	+ 2 277
År 1957	+ 564	+ 1 123	- 45	- 21	+ 1 621	-	+ 459	+ 49	+ 508	+ 2 129
1:a halvåret 1958..	- 1 587	+ 521	+ 143	- 4	- 927	-	+ 375	- 81	+ 194	- 733
2:a » ..	+ 1 381	+ 833	- 268	0	+ 1 946	+ 550	- 100	- 7	- 457	+ 1 489
År 1958	- 206	+ 1 354	- 125	- 4	+ 1 019	+ 550	- 725	- 88	- 263	+ 756
1:a halvåret 1959..	- 1 438	+ 734	+ 26	- 8	- 686	-	-	+ 8	+ 8	- 678
2:a » ..	+ 1 856	+ 815	- 70	+ 6	+ 2 607	-	-	- 8	- 8	+ 2 599
År 1959	+ 418	+ 1 549	- 44	- 2	+ 1 921	-	-	0	0	+ 1 921
1:a halvåret 1960..	- 1 910	+ 852	+ 31	+ 4	- 1 023	-	- 90	+ 1	- 89	- 1 112
2:a » ..	+ 1 437	+ 664	+ 12	- 11	+ 2 102	-	-	+ 8	+ 8	+ 2 110
År 1960	- 473	+ 1 516	+ 43	- 7	+ 1 079	-	- 90	+ 9	- 81	+ 998

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning. Avsättning och återföring av steriliseringsmedel ingår dock ej; jfr kol. 7.

² Till folkpensioneringsfonden överförda steriliseringsmedel; jfr not 3.

³ Budgetutjämningsfonden och särskilda pensioneringsfonden (steriliseringsmedel).

⁴ Förändring i behållningen å statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar i riksbanken.

Bilaga 2

B. Statsupplåningens placering
Nominella belopp, mkr¹

Kalenderår	Upplåning (+) för täckning av									Summa upplåning (stats-skuldoökning) (6+9)
	Utgiftsöverskott					Avsättningarna				
	Marknaden				Riks-ban-ken ³	Sum-ma	Pen-sions-styrel-sen ⁴	Riks-ban-ken ⁵	Sum-ma	
	Affärs-banker	Pos-ten	Öv-riga ²	Sum-ma						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1:a halvåret 1953..	+ 684	+ 49	- 6	+ 727	- 845	- 118	-	- 61	- 61	- 179
2:a » ..	+ 826	- 60	+ 21	+ 787	+ 567	+ 1 354	-	- 33	- 33	+ 1 321
År 1953	+ 1 510	- 11	+ 15	+ 1 514	- 278	+ 1 236	-	- 94	- 94	+ 1 142
1:a halvåret 1954..	- 141	- 90	+ 316	+ 85	- 468	- 383	-	+ 118	+ 118	- 265
2:a » ..	- 114	+ 154	+ 577	+ 617	+ 1 046	+ 1 663	-	- 191	- 191	+ 1 472
År 1954	- 255	+ 64	+ 893	+ 702	+ 578	+ 1 280	-	- 73	- 73	+ 1 207
1:a halvåret 1955..	- 375	- 215	+ 498	- 92	- 467	- 559	-	+ 24	+ 24	- 535
2:a » ..	+ 166	+ 94	+ 50	+ 310	+ 1 144	+ 1 454	-	+ 103	+ 103	+ 1 557
År 1955	- 209	- 121	+ 548	+ 218	+ 677	+ 895	-	+ 127	+ 127	+ 1 022
1:a halvåret 1956..	- 181	- 297	+ 60	- 418	- 422	- 840	-	+ 236	+ 236	- 604
2:a » ..	+ 354	+ 443	+ 4	+ 801	+ 669	+ 1 470	-	+ 19	+ 19	+ 1 489
År 1956	+ 173	+ 146	+ 64	+ 383	+ 247	+ 630	-	+ 255	+ 255	+ 885
1:a halvåret 1957..	- 215	- 127	+ 133	- 209	- 358	- 567	-	+ 419	+ 419	- 148
2:a » ..	+ 1 030	+ 206	+ 343	+ 1 579	+ 608	+ 2 187	-	+ 90	+ 90	+ 2 277
År 1957	+ 815	+ 79	+ 476	+ 1 370	+ 251	+ 1 621	-	+ 508	+ 508	+ 2 129
1:a halvåret 1958..	- 242	+ 3	- 31	- 270	- 657	- 927	-	+ 194	+ 194	- 733
2:a » ..	+ 798	+ 175	- 25	+ 948	+ 998	+ 1 946	+ 550	- 1 007	- 457	+ 1 489
År 1958	+ 556	+ 178	- 56	+ 678	+ 341	+ 1 019	+ 550	- 813	- 263	+ 756
1:a halvåret 1959..	+ 410	- 225	- 163	+ 22	- 708	- 686	-	+ 8	+ 8	- 678
2:a » ..	+ 266	+ 845	+ 391	+ 1 502	+ 1 105	+ 2 607	-	- 8	- 8	+ 2 599
År 1959	+ 676	+ 620	+ 228	+ 1 524	+ 397	+ 1 921	-	0	0	+ 1 921
1:a halvåret 1960..	- 112	- 990	+ 652	- 450	- 573	- 1 023	-	- 89	- 89	- 1 112
2:a » ..	- 535	+ 372	+ 521	+ 358	+ 1 744	+ 2 102	-	+ 8	+ 8	+ 2 110
År 1960	- 647	- 618	+ 1 173	- 92	+ 1 171	+ 1 079	-	- 81	- 81	+ 998

¹ Förändringar i respektive sektors innehav av statspapper.² Försäkringsbolag, sparbanker m. fl. (restpost).³ Förändringar i statens nettoskuld till riksbanken.⁴ Upplåning i pensionsstyrelsen i samband med överföringen av steriliseringsmedel till folkpensioneringsfonden.⁵ Upplåning i riksbanken svarande mot förändringarna i statens tillgodohavanden i riksbanken (kol. A: 7 + A: 8).